

Непознатиятъ златаръ

Разказъ

сички слушахме на съдали около масата. Бате ни четъше за нѣкакво златно кандило, откраднато отъ параклиса на стара черквица.

Баба, както бѣше наплюнчила конеца съ беззѣбата си уста и се готвѣше да навие нишката около вретеното, изведенъжъ отвѣрза хурката и я остави на колѣнетѣ си.

— Чакайте да ви разкажа, какво се случи въ мое време, дечица.

Веднага я наобиколихме, защото по очитѣ ѝ можахме да угадимъ, че се готви да ни открие нѣкаквъ скжпъ споменъ.

— Когато бѣхъ ей такава, като Минчето, (тя показва къмъ най-малкото ми сестриче), кърджалии кръстосваха земята ни. Баща ми, заедно съ чично всѣкоя година отиваха по печалба. Нашата кѫщичка бѣше накрай градецъ. Схлупена, малка кѫщурка, приютена подъ гигантското крило на Балкана. Отъ насъ нататъкъ нѣмаше други кѫщи. Направо започвала горичката. Макаръ кѫщичката ни да бѣше прегърбена като старица, макаръ мама да достигаше съ ржка до окадениетѣ ѝ греди, ние си я обичахме. . . Струваше ни се, че нѣма по свѣта по-хубава одаичка отъ нашата — съ изпъстрени рафтове и долапи, зазидани въ стена.

Една вечеръ азъ отидохъ да спя у лелини. Мама до късно останала да работи чуждо. И, току що се прекръстила предъ иконостаса и вече се готвила да си лѣга, една силна ржка извилъ ръждясалото желѣзо на прозорчето ни. Въ одаята се прехвърлилъ човѣкъ. Той билъ младъ, но челото му набръчкано, дрехите му изпокъжсаны и едната му ржка окървавена.

Мама се вкаменила отъ ужасъ. Кръвъта оросила пода и се проточила къмъ огнището.

— Божичко! — изпищѣла тя и се спуснала къмъ вратата.

Непознатиятъ помислилъ, че ще го издаде, уловилъ я за ржка и я приковалъ на място.

— Какво мислишъ да сторишъ?

— Братко, почакай да превържа раната ти!